

Brändön/Örarnas byautvecklingsförening

Verksamhetsberättelse 2024

Styrelsen har utgjorts av: Ann-Sofi Öberg (ordförande), Anja Weinz (sekreterare), Johan Nilsson (ledamot), Sofie Nyström (ledamot), Andreas Lindgren (ledamot), Edward Wikström (suppleant), Arvid Weinz (suppleant) och Alma Öberg (suppleant). Styrelsen har under året haft fem protokollförda möten.

Kort om Brändön/Örarna

Brändön/Örarna är en kustby med två bydelar, Brändön och Örarna, som har ett omfattande samarbete. Befolkningen uppgår till 802 personer. De fina bymiljöerna och skärgårdslandskapet med det öppna havet inom närhåll har gjort byn till ett populärt besöksmål, inte minst vid midsommarfirandet i Brändö hamn. I Örarna finns en kommunal förskola och en lanthandel/livsmedelsaffär. I bygden finns en mångfald av företag – till exempel sågverk, hantverkare och mediaföretag - med ett företag i vartannat hushåll. Många har möjlighet att ha arbetet som utgångspunkt i byn. Byarna lockar barnfamiljer och åldersgruppen under 25 år har ökat med 20% senaste 10 åren. Brändön/Örarna har ett 15-tal aktiva föreningar, som till exempel idrottsföreningen Brändön IF (fotbollsplan, elljusspår och gym), byahusföreningar och lokala byautvecklingsföreningen.

Byamailen, Facebook-grupp och webbplats (nyhet!)

Följ gärna Facebook-gruppen **Brändön/Örarna, Luleå** för information om vad som händer i byn.

Du kan även anmäla dig till byamailen för information om vad som är på gång. Kontakta byautvecklingen@gmail.com så ordnar vi så att du läggs till (eller om du vill plockas bort). Kontakta oss även om du har information som du vill få hjälp med att skicka ut information om på byamailen.

Brändön/Örarnas byautvecklingsförening

Brändön/Örarnas byautvecklingsförening är en ideell förening för alla fast boende i Brändön och Örarna med syfte att verka för byns utveckling. Föreningen får varje år, mot redovisning av verksamhetsberättelse, ett bidrag från kommunen baserat på invånarantal. Exempel på frågor som drivits i närtid: ökat driftsbidrag till byahuset, Barnens Upptäckarstig i Örarna, bastutunna vid Örnabbens badstrand och grillplatser.

Vi är även remissinstans till kommunen avseende landsbygdsutveckling, tar fram skrivelser till Trafikverket om vägar och broar, ansökan om gatlampor, förbättrade bussförbindelser, säkra skolvägar, etc. Vi finansierar arrangemang riktade till oss bybor såsom lovaktiviteter, pyssel, föreläsningar, filmkvällar eller andra initiativ. Om du har förslag som du skulle vilja att vi jobbar med är du välkommen att kontakta oss på byautvecklingen@gmail.com.

Vår bygdeutvecklingsplan är en viktig del i det utvecklingsarbete som vi genomför och en pusselbit i det arbete som Luleå kommun initierat kring att ta fram en landsbygdsplan för hela kommunen. Bygdeutvecklingsplanen fastställdes 2021 och uppdateras löpande. Bygdeutvecklingsplanen finns på vår nya webbplats.

Årsmöte måndag 17 februari 2025 kl 19 i Brändöns byahus

På årsmötet berättar byautvecklingen om genomförda och kommande projekt. Vi bjuder på fika och tar gärna emot förslag på ytterligare projekt att jobba vidare med.

Under 2024 har vi påbörjat arbete med en webbplats för byn <https://brandon-orarna.se/>

Vi har fått bidrag om 10 000 kr från Luleå kommun för detta arbete och har fått ovärderlig hjälp av före detta bybon Wiveka Gillow Forssman. Om du vill bidra med innehåll, bilder, mm, tar vi tacksamt emot hjälp. Kontakta byautvecklingen.

Ett urval av projekt under 2024

Barnens Upptäckarstig i Öarna, invigdes 1 september

Vi hade invigning av Barnens Upptäckarstig 1 september med ett 100-tal besökare. Aktiviteter arrangerades för barn av byns ungdomar och fikaservering ordnades av ideella krafter.

Stigen inleds med att man kryper in under magen på två älgar i naturlig storlek (en stor och en liten) och efter älgportalen följer en ca 1 km lång stig med informativa skyltar av Thomas Öberg och uppdrag att utföra som att hitta skatten, följa rep, leta saker, upptäcka djur, mm.

Projektet har finansierats med Lona-medel (115 000 kr) och ideella krafter (680 timmar). Det har varit ett nära samarbete med Laxens förskola - pedagoger och barn har varit delaktiga och påverkat utformningen.

Hjärtstartaren i Brändön – ny plats i värmeskåp på gaveln av Brändöns byahus (Näsgårdsvägen 4)

Vi har två hjärtstartare i Brändön/Öarna. Båda hjärtstartarna finns med i hjärtstartarregistret

Brändön: Gaveln av Brändöns byahus, Näsgårdsvägen 4, i nytt värmeskåp (obs! ny plats)

Öarna: Dygnet runt öppna pantrummet ICA Nära Öarna, Brändövägen 4

Om du har använt hjärtstartaren eller om du ser att den blinkar rött, kontakta byautvecklingen eller Urban Nilsson på Första hjälpen i Norr, 070-676 52 76.

Kan du första-hjälpen? Anmäl dig som Sms-livräddare. Ju fler vi är anmälda, desto större trygghet! Läs mer här: smslivraddare.se

Ny grillplats, vedbod och bänkar på Örnabben

Under sommaren genomfördes ett ungdomsprojekt vid bastutunnan i Örnabbens båthamn, finansierat av Luleå kommun (19 000 kr). En vedbod och bänkar har byggts och grillplatser fixats. Bark har lagts kring bastutunnan.

Motorsågsutbildning och ved

En motorsågsutbildning arrangerades helgen 14-15 juni. Kursen hölls vid fåbodvallen.

Träden som fälldes under kursen har blivit ved som körts ut till grillplatserna på vid Naturskådarbryggan i Brändö hamn, Örnabbens båthamn/bastutunnan, byahuset och slaktbodan, av Örjan Björklund.

Nya skoterbroar i Brändön och Öarna

Thomas Nyström och Christer Lundgren har byggt en ny och bredare skoterbro i Brändön.

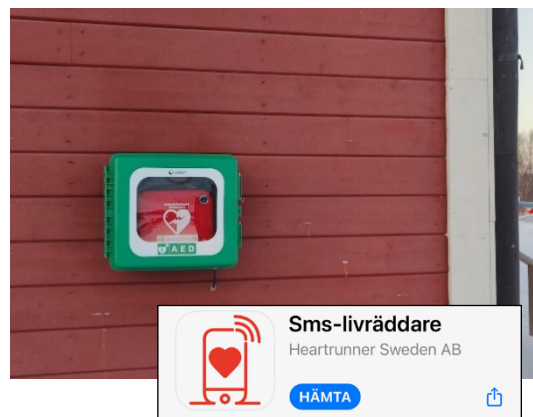
Sven Larsson har byggt en ny skoterbro i Öarna. Stenvalls har bidragit med virke.

Tänk på att inte köra skoter på jordbruksmark/ängar eller på skogsplanteringar eller i ungskog. Var försiktig i Strapösundet och håll längs land. Vi har fina skoterleder i byn, stöd gärna Furufjärdens skoterförening, swish 123 690 7596, medlemsavgift 300 kr.

Läs mer här: [Furufjärdens skoterförening | Facebook](#)

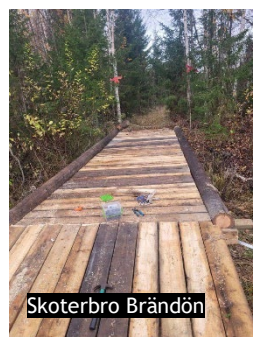
Barnens Upptäckarstig, Öarna, Brändövägen 72

Vedbod Örnabben

Motorsågskurs lunch

Skoterbro Brändön

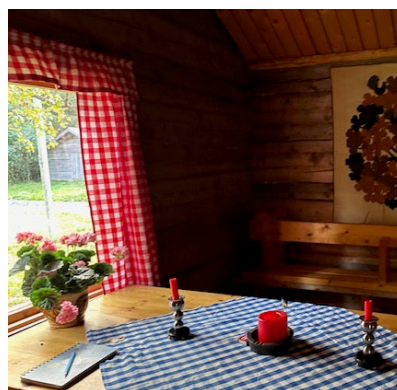
Skoterbro Öarna

Fäbodvallen – gårdsgård och upprustning inomhus

Under hösten har det uppförts en gårdsgård runt vår fina fäbodvall i Öarna. Projektet finansierades med stödet utemiljö (75 000 kr) från Luleå kommun.

Under sommaren har det skett en upprustning interiört, med nya möbler, nya gardiner och mattor. Fäbodvallsstugan är välbesökt och vi har många noteringar i gästboken från långväga cykelturister som stannat för en paus på sina cykelturer från hela Europa till Nordkap.

En traditionsenlig, och välbesökt, fäbodvallsgudstjänst ordnades 16 juni.

Bidrag för andra föreningar

Byautvecklingsföreningen har hjälpt andra föreningar att söka pengar för utemiljöprojekt och andra projekt exempelvis:

- **Brändös byahus:** Belysning ovan vedbod till bagarstugan och ovan nya utgången på baksidan, nytt grus på parkeringen, flaggstång och flaggstångsbelysning, etc. Investeringsstöd för två nya luftvärmepumpar som satts upp under 2024. Har även sökt investeringsstöd för professionell diskmaskin och för utrymningsstege för att kunna ha verksamhet på övervåningen, och stöd för att sätta igång en vävkurs – har ännu inte fått besked kring dessa.
- **Öarnas byahus:** Grus till parkering, flaggstångsbelysning, marksten, etc. Har sökt investeringsstöd för ny luftvärmepump och nya vitvaror, men ännu inte fått besked. En ny projektorduc har ordnats som satts upp.
- **Brändös IF** slutrapportering av bidraget byggedmedel för utbyggnad av gymmet (397 000 kr). Broarna mot elljusspåret har ersatts, markarbeten genomförts. Tack Bengt Lindgren! Har skickat in ansökan om bidrag för en skateramp vid gamla tennisplanen, men ännu inte fått besked.
- **Brändö hamnförening.** En boulebana har uppförts vid Naturskådarbryggan i Brändö hamn. Är du bouleintresserad och vill dra igång bouleverksamheten? Kontakta byautveckligen.

Midsommarfirandet fick nya aktiviteter

Vid årets midsommarfirande ordnades många nya aktiviteter av byns ungdomar som var uppskattade. Sjöräddningen och Kustbevakningen bjöds in, hoppborg, sockervadd, disco, heliumballonger, epa-utställning, chokladhjul, fiskdamm, tombola, kiosk, glass, lotter, fika och grillade parisare på Naturskådarbryggan är några exempel.

En tackfest ordnades i augusti för barnen (45 deltog) med tacos och för vuxna med surströmming i oktober (65 deltog).

PEKA-projekt – Alcatraz 28 september

En resa har arrangerats till Alcatraz 28 september för ungdomar av ungdomar med medel från kommunen (Ung arrangör – Fixa & Arra). Ansökan och projektet har drivits av ungdomarna själva. 25 ungdomar som deltog spelade laser game, prison island och åt tillsammans på Alcatraz.

Ungdomsaktiviteter - OntheGo åter 2025

Kostnadsfria aktiviteter i byabagarstugan har genomförts under 2024 med stöd från sociala investeringar Luleå kommun (25 000 kr).

Vi är glada att Luleå kommuns mobila fritidsgård OntheGO kommit igång igen 2025 efter en paus på 1,5 år och vi har tillsammans planerat aktiviteter för året, öppna för alla ungdomar 12-20 år. Varannan lördag i Brändöns byahus respektive Örarnas byahus, jämna veckor. Ta chansen att komma på dessa aktiviteter med gratis snacks och läsk, VR, Nintendo, biljard, pingis, film, sällskapsspel, mm.

Drivt fråga om busstrafiken

Ställt krav på förbättring vad gäller upphandlingarna, att det bör införas en kvalitetsdel både vad avser bussar och chaufförer också vid upphandlingar, med anledning av avkörningen. Positivt att våra önskemål om ökad turtäthet hörsammas och att vi nu har fler turer.

Landbygdsriksdagen 24-26 maj i Nyköping

24-26 maj deltog ungdomsgruppen i Brändön/Örarna med fyra deltagare, tillsammans med ordförande för byautvecklingen, på Landsbygdsriksdagen i Nyköping.

Dagarna bestod bland annat av föreläsningar och politiska debatter men det har även funnits tid för att nätverka med de cirka 700 deltagarna från hela Sverige. Ungdomarna medverkade i panelsamtal, intervjuer och berättade om sitt arbete och förmedlade ungdomsperspektiv kring bland annat grön omställning.

Deltagandet finansierades av Digiby/SMALL och Luleå kommun.

Pris för Framtidens by mottogs i december

Priset för Framtidens by delas ut av Föreningen Unga på landsbygden i samarbete med Hela Sverige ska Leva. Tävligen vänder sig till unga mellan 18 och 29 år som har en innovativ idé som bidrar till att skapa framtidens hållbara, inkluderande och attraktiva byaliv.

Ungdomsgruppen i Brändön/Örarna tog emot prissumman 60 000 kronor i december. För prissumman kommer ett byamästerskap arrangeras under sommaren/hösten 2025. Tanken är att visa upp olika platser i vår by och genomföra aktiviteter för människor i alla åldrar. Och sen lämna över stafettpipen till en annan by, så att idén lever vidare.

KÖREX

Midsommarfirandet i Brändön får en ungdomlig twist

Epa-träff, hoppborg och disko. Årets midsommarfirande i Brändö hamn får ungdomliga tillskott. För de unga, av de unga. "Vill man ha någonting så får man själv göra det", säger Alise Öberg från Brändön och Örarnas ungdomsgrupp.

ON THE GO TILL BRÄNDÖN & ÖRARNA

Ung i Luleås mobila fritidsgård On the go rullar ut till Brändön och Örarna. Vi tar med oss sällskapsspel, pyssel, VR- & konsolspel.

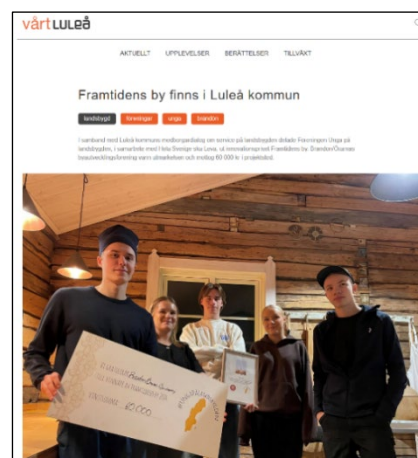
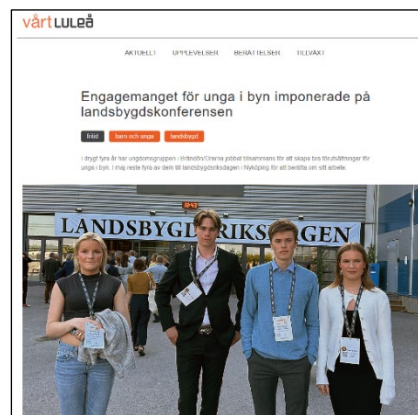
Alla unga mellan 13-20 år är välkomna!

Brändöns byahus	11 januari	18:00-22:00
Örarnas byahus	25 januari	18:00-22:00

Nästa tillfälle: Brändön 8/2, Örarna 22/2

On the go tar fritidsaktiviteter närmare Luleås unga. Verksamheten bygger på ungas egna idéer och engagemang på platsen nära dem.

Följ @ungilulea på Instagram för information om våra aktiviteter.

Projekt 2025

Vi kommer inom kort inleda ett projekt med att bygga en isvåk vid Örnabbens båthamn och bastutunnan (med ca 22 000 kr i bidrag från Luleå kommun).

Det finns även planer på att uppgradera skyltarna om byns historia som tidigare var uppsatta längs Kuststigen.

Vi kommer placera ut ytterligare två grillringar under året. Har du tips på placering?

Byamästerskapet planeras genomföras under sommaren/hösten 2025.

Vi har inlett en ansökan om Leader/Spira Mare-stöd för att rusta upp danbanan i Brändö hamn. Vi vill även tipsa om att till sommaren kommer det finnas möjlighet att söka Spira Mare-stöd (upp till 27 000 kr) så kallat mikrostödet för t ex arrangemang. <https://leaderspiramare.se/vara-stod/>

Vi kommer genomföra en pizzafest i Brändöns byahus med stöd från Postkodsstiftelsen.

Det har lyfts önskemål om en skateramp, vi söker pengar för detta och sätter igång projektet när vi löst finansieringen.

Låter något av detta intressant att hjälpa till med? Vill du vara med?

Kontakta byautvecklingen@gmail.com

Byabagarstugan

Bakugnen har eldats upp och erbjudits för bokning ett antal gånger under året. Vi efterlyser fortfarande en eldvakt för att kunna erbjuda utökad bokning för bakning.

Vi deltar i ett projekt genom SMALL (EU-finansierat LTU-projekt), för att utvärdera ett bokningssystem som kopplas till det digitala låset i bagarstugan, mer information kommer inom kort. För bokning och information om bagarstugan, kontakta Ann-Sofi Öberg på 070-602 50 99.

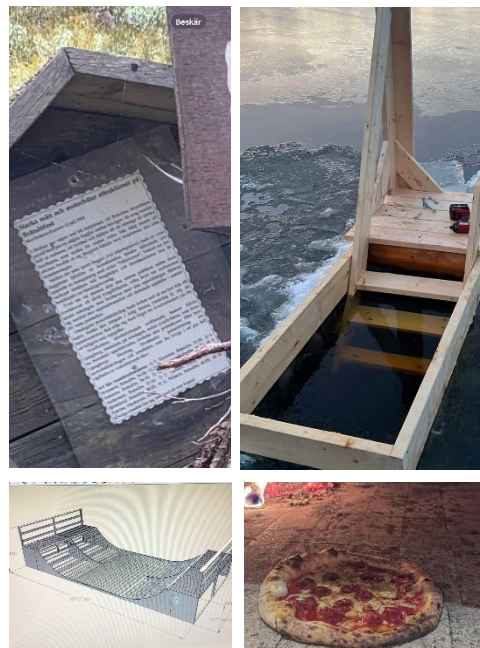
I bagarstugan har det genomförts ett flertal studiecirkel under året, bland annat: släpvagnskurs (BE) och jägarexamen. Där har också hållits bokcirkel och bokcafé i samband med bokbussen. Vi håller på att starta upp cirkel om hälsa och välmående.

Lekplatsen i Brändön

Det vore önskvärt om vi kunde ha en lekplatsgrupp med 3-4 personer (förslagsvis föräldrar till barnen som nyttjar lekplatsen) som kan ansvara för att dra ihop arbetskvällar så lekplatsen kan hållas efter. Kontakta oss om du vill bidra till att vi fortsatt kan ha en attraktiv plats för aktiv lek i byn.

Skräpplockardagarna och städning av återvinningsstationerna i Örna och Brändön

Brändön/Örna deltog även i år på Skräpplockardagarna Håll Sverige Rent. Både för miljön och för en trevligare omgivning. Vi har även städade återvinningsstationerna i Örna och Brändön i september och delat ut kompostpåsar på uppdrag av Lumire. Tack alla skräpplockarhjältar!

Hyra för möte

Bybor under 20 år: Gratis

Bybor: över 20 år 75 kr/timme dagtid

100 kr/timme kvällstid
(efter kl 17) och helger

Icke-bybo/företag: 250 kr/timme

Studiecirkel för bybor kostnadsfritt (anmälda genom till exempel Vuxenskolan)

Bakning inklusive ved

(blir aktuellt när vi hittat eldvaktmästare):

Bybor: 400 kr

Icke-bybo/företag: 800 kr

Landsbygdsrådet, Lule byaforum och Landsbygdsforum

Ordförande i byautvecklingen, Ann-Sofi Öberg valdes 20 januari 2025 till representant för Landsbygdsrådet som en av tre representanter för Mittbyarna tillsammans med Urban Manér (Sundom) och Jenny Hallergren-Norlin (Persön). Mia Gulliksson (Ängesbyn) vales in som ersättare. Alla fyra är därutöver resrepresentanter i Lule byaforum. Ann-Sofi har varit på 4 möten med Lule byaforum samt 2 möten med Landsbygdsrådet som ersättare under året.

Mittbyarna inkluderar bl a Persön, Ängesbyn, Sundom, Smedsbyn, Börjelslandet, Rutvik, Bensbyn och Björnsbyn. Gå med i facebook-gruppen **Mittbyarna Luleå kommun**, om du vill ha mer information från dessa forum.

Kommunen bjöd in till en dialogträff i Brändön 10 december där vi fick ta del av sammanställning av synpunkter från tidigare dialogträffar. Läs mer här om sammanfattning från mötet: [Delrapport Kommunal service på landsbygden dialoger.pdf](#). Sammanställning finns även att läsa från dialogmöte 1 oktober: [Sammanställning dialogmöte Brändön 2024-10-01.pdf](#)

På Landsbygdsforum i Sundom i december 2024 var fokus beredskap. Där samlades byaföreningar, politiker och tjänstepersoner från Luleå kommun. För Brändön och Öarna från vår by deltog Andreas Lindgren (byautvecklingen), Andreas Häggström (BIF) och Adam Björklund (Brändöns byahus).

Workshops, dialoger och webinarium

DUST Ordförande Ann-Sofi har under 2024 deltagit i två workshopsaktiviteter i projektet DUST, som är ett EU-projekt som syftar till att utveckla nya sätt att organisera deltagande i den gröna omställningen. Syftet är att gruppen tillsammans ska positionera sig mot den framtid de vill se i Norrbotten. Arbetet fortsätter under 2025. Mer om DUST här: <https://www.dustproject.eu/norrbotten-1>

RUS-dialog – Region Norrbotten har under 2024 tagit in synpunkter för regional utvecklingsstrategi (RUS) avseende norrbottningarnas tankar, behov, förslag och åsikter om Norrbottens väg till 2040. 16 oktober tog Ann-Sofi initiativ till en RUS-workshop och bjöd in Lule byaforum för att lyfta landsbygdsperspektivet.

Webinarium. Ungdomsgruppen har deltagit i två webinarium under året:

1. *Civilsamhället - en motor i samhällsomvandlingen, 4 juni.* Ett webinarium genom Hela Sverige ska leva, om vikten av lokalt deltagande i de tidiga stadierna av samhällsprocesser, bland annat hur unga människor kan spela en betydande roll för utvecklingen i sina lokalsamhällen. Ungdomsgruppen deltog och delade med sig av sina erfarenheter och insikter.
2. *Ungas delaktighet och skaparkraft i Norrland, 23 april.* Inom temat Unga i Norrland utforskar Norrlandsförbundet hur de kan bidra till att unga får stöd att påverka sin vardag och lokalsamhället på sin plats, att utveckla idéer till konkreta aktiviteter, och vara ambassadörer för norrländsk identitet och framtidstro. Ungdomar i Öarna, Örnabben och Brändön, två mil norr om Luleå som driver ungdomsgård i byabagarstugan och ordnar många aktiviteter berättar om sitt engagemang. Det började med att de var med och tog fram en byutvecklingsplan. Högt på önskelistan stod då en ungdomsgård. Nu finns den! Byabagarstugan har digitalt lås, så att alla kan använda den. I gemenskapen växer många andra initiativ som pizzakvällar, bastutunna, epa-träff och mycket mer. Inspelning återfinns här: <https://youtu.be/JkQ8szOTebc>

**Brändön/Öarnas byautvecklingsförening nås på byautvecklingen@gmail.com
Alternativt kontakta ordförande Ann-Sofi Öberg 070-602 50 99 eller annan i styrelsen.**
